

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA-4100-02-10/2012/P/12/001

Katowice, dnia 4 kwietnia 2012 r.

**Pani
Agata Róg
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dąbrowie Górniczej**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej² w Dąbrowie Górniczej powiązań budżetu miasta Dąbrowa Górnicza z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r., realizowanych przez Ośrodek.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 2 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Ośrodka w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Ośrodek realizował zadania miasta Dąbrowa Górnicza wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³. Na koniec 2011 r. zaległości Ośrodka wobec budżetu państwa z tytułu wypłaconej zaliczki i świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosły 24 760 418,16 zł i dotyczyły 1 527 dłużników alimentacyjnych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zbadano próbę 30 spraw dłużników alimentacyjnych posiadających największe zadłużenie, zalegających na dzień 31 grudnia 2011 r. ze spłatą w kwocie łącznej 1 562 893,33 zł, ustalając, że Ośrodek

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej „ustawą o NIK”.

² Zwanym dalej „Ośrodkiem”.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm., zwanej dalej „ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.

podjął działania w celu wyegzekwowania od nich należności. W badanej próbie nie stwierdzono przypadków zaniechania podejmowania czynności wobec dłużników alimentacyjnych. Stwierdzono że:

- a) Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w każdym przypadku po zakończeniu okresu świadczeniowego (obejmującego dla badanej próby okres od października 2009 r. do września 2010 r.) wydano decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
 - b) Nierzetelnie wywiązywano się z - wynikającego z art. 35 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴ - obowiązku niezwłocznego wydawania ww. decyzji o zwrocie przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, gdyż w 6 sprawach wydano decyzje⁵ (na łączną kwotę 96 495,00 zł) średnio po 103 dniach (od 40 do 197 dniach) od zakończenia okresu świadczeniowego. Wyjaśnienia zastępcy Dyrektora MOPS, odpowiedzialnej za wystawianie decyzji, że opóźnienia nastąpiły wskutek braków kadrowych osób obsługujących zadania w zakresie świadczeń rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów i w pierwszej kolejności przy brakach kadrowych i ograniczonych środkach finansowych na obsługę zadania wydawano decyzje na rzecz wnioskodawców i osób uprawnionych, zdaniem NIK, nie usprawiedliwiają niewykonywania obowiązku wydawania decyzji bez zbędnej zwłoki.
 - c) W 4 przypadkach⁶ nie wystawiono tytułów wykonawczych w związku z trwającymi postępowaniami o ustalenie adresu pobytu dłużników. Do miesiąca i 7 dni (wymaganych postanowieniami art. 15 ust. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) od daty doręczenia upomnienia wystawiono 21 tytułów wykonawczych (w tym 1 wysłany przez inny organ właściwy). NIK zwraca uwagę, że w trzech przypadkach tytuły wykonawcze, na łączną kwotę 46 593,79 zł, wystawiono dłużnikom J.J., C.R., J.M., odpowiednio po: 35, 95 i 131 dniach po upływie 7 dni od daty doręczenia upomnienia. Powyższe Zastępca Dyrektora MOPS oraz Główna Księgowa Ośrodka wyjaśniały problemami z ustaleniem adresów, a ww. tytuły wykonawcze wystawiono niezwłocznie po skompletowaniu wszystkich dokumentów oraz informacji dotyczących danego dłużnika.
2. W wyniku prowadzonych przez Ośrodek w 2011 r. postępowań rozłożono na raty, dokonano umorzeń oraz odroczone terminy płatności, należności dłużników alimentacyjnych na łączną kwotę 109 067,00 zł, z tego w 4 przypadkach umorzono należności w trybie art. 30 ust. 1 i 2 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na łączną kwotę 9 919,00 zł, w 10 przypadkach odroczone termin spłaty należności na kwotę 47 113,00 zł w trybie art. 30 ust. 2 ww. ustawy oraz w 10 przypadkach rozłożono należności na raty na kwotę 52 035,00 zł. Analiza prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w powyższych sprawach, przeprowadzona na dobranej w sposób losowy próbie spraw 16 dłużników, na łączną kwotę 92 385,07 zł, wykazała, że procedurę rozkładania należności na raty, umorzeń należności oraz odraczania terminów płatności stosowano zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, tj. z uwzględnieniem sytuacji dochodowej i rodzinnej.
 3. Zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁷, Ośrodek w terminach do 15. dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału składał Wojewodzie Śląskiemu, w formie pisemnej i elektronicznej, kwartalne sprawozdania z realizacji w 2011 r. zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁴ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm., zwanej dalej ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji”.

⁵ Decyzja nr 535-71-560/11 (F.J.) na kwotę 11.520,00 zł została wydana 197 dni (15.04.2011) po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzja nr 818840-242-156/10 (P.I.) na kwotę 18.000,00 zł wydana 40 (9.11.2010) dni po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzja nr 535-462-521/11 (S.J.) na kwotę 18.000,00 zł została wydana 167 dni (16.03.2011) po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzja nr 81840-149-1333/09 (J.M) na kwotę 18.975,00 zł wydana 58 dni (27.11.2009) po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzja nr 81840-533/09-262/10 (K.S.) na kwotę 18.000,00 zł wydana 56 dni (25.11.2010) po zakończeniu okresu świadczeniowego, decyzja nr 535-400/09-414/11 (K.M.) na kwotę 12.000,00 zł wydana 102 dni (10.01.2011) po zakończeniu okresu świadczeniowego.

⁶ G.S, B.A., Ś.D, J.K.

⁷ Dz. U. Nr 173, poz. 1075.

4. Ośrodek prowadził analityczną ewidencję księgową, pozwalającą na ustalenie danych identyfikujących dłużników alimentacyjnych, wielkość przypisanych im należności, kwot i terminów zaległości oraz podjętych działań windykacyjnych. Ewidencję tę prowadzono zgodnie z planem kont, o którym mowa w § 14 ust 1 pkt 3 i opisem konta 221, określonym w pkt 30 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁸.
5. NIK ocenia pozytywnie przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych na realizację „Organizowania i świadczenia w miejscu zamieszkania specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Gminie Dąbrowa Górnicza” oraz „Przygotowanie oraz wydawanie ciepłego posiłku – obiadu dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystających z pomocy społecznej”, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych⁹. Pierwsze z postępowań przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego i wykonawcę wybrano zgodnie z przyjętym w postępowaniu kryterium wyboru, tj. z najniższą ceną. Postanowienia zawartej z wykonawcą umowy były zgodne ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Drugie z postępowań przeprowadzono w trybie z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp. Zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy Pzp, wykonawca przed zawarciem umowy przedłożył dokumenty o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, wymagane art. 22 ust. 1 tej ustawy. W umowach prawidłowo zabezpieczono interesy Ośrodka, poprzez ujęcie w nich zapisów określających obowiązki stron oraz stosowania kar umownych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- ***podjęcie działań w celu wydawania decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu należności przez dłużnika alimentacyjnego niezwłocznie po zakończeniu okresu świadczeniowego.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁸ Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm., zwanej dalej „ustawą Pzp”.